

Jacqueline Wilson: Micsoda anya!

■ A megható regény egy tízéves kislány történetét mutatja be. Az eseményeket az ő szemszögéből látjuk. Dolphin kissé különös édesanyjával és nővérével éli mindennaposnak nem mondható életét. A kislány minden vágya, hogy anyukája olyan legyen, mint másoké, azonban a nevelőotthonban felnőtt, érzelmileg labilis Marigold képtelen úgy viselkedni, ahogy azt környezete elvárja. Már megjelenése is rendhagyó: testét tetőtől-talpig tetoválások borítják. Képtelen tartós kapcsolatot kialakítani, és felelősségteljesen nevelni gyermekeit, bár nagyon szereti őket. Éjszakai kimaradásai, italo-zásai követ-kez-tében a mindössze tizennégy éves nagyobbik lánya viseli gondját kishűgának és sokszor saját édesanyjának is. Dolphin mindent elnéz és meg-bocsát Marigold-nak mert csodálja őt, nővére azonban folyamatosan szem-be-síti anyját a helyzet tarthatatlanságával.

Az eseménydús történet folyamán megjelenik mindkét gyermek édesapja, akik ugyan fogódzót jelenthetnének számukra bizonytalan világukban, ám felbukkanásuk bonyodal-makkal teli változásokat is okoz.

A regény sokszor szívszorító, ugyanakkor felemelő, hiszen áthatja a három ember egymás iránti mély és őszinte szeretete. Remek lehetőség szakemberek számára saját értékrendjükkel, véleményükkel való szembesülésre, ugyanakkor kiválóan használható hasonló sorsú gyerekekkel foglalkozóknak, de a kép-zésben is jó segédeszköz.

Holló Zsuzsa

■ *Jacqueline Wilson: Micsoda anya!*

Animus Kiadó, 2001.

Trauma és gyógyulás - az erőszak hatásai a családon belüli bántalmazástól a politikai terrorig

■ Az ismert pszichiáter-szerző 1992-ben megjelent könyvét számos pszichológusokat képző amerikai egyetemen használják tankönyvként, ugyanakkor témájának és mélyen átérző stílusának köszönhetően igen fontos önségítő olvasmány erőszak-túlélők számára is. A könyv a DSM (az Amerikai Pszichiátriai Társaság diagnosztikai kézikönyvének rövidített angol neve) által "poszttraumás stressz zavar" néven ismertetett pszichiátriai kórképet veszi elemzés alá, amelyet az elmúlt évtizedek pszichés traumát leíró szakirodalma már a családon belüli erőszak női és gyerek áldozataira is kiterjesztett.

A szerző nagy szakmai áttekintéssel összegzi azokat a fő területeket, ahonnan poszttraumás stresszről a napjainkban ismert tudás származik: a háborúban harcoló katonákat leíró ismereteket, a családon belüli erőszakkal kapcsolatos feminista kutatások eredményeit, politikai és lelkiismereti foglyokkal és holokauszt-túlélőkkel foglalkozó szakmai tapasztalatokat, valamint a hagyományos katasztrófa-alapú traumatudást.

Mind eseteírásaiban, mind az elméleti közelítésében ki-emeli a holokauszt-túlélők, az incesztustúlélők (gondozó által szexuálisan kihasznált gyerekek), a bántalmazott nők és a háborús veteránok közös tapasztalatait, és konkrét terápiás modellt javasol az ilyen páciensek kezelésére.

A könyv két fő részre oszlik: A poszttraumás stressz zavar kialakulására hajlamosító tényezők részletes ismertetése (külön fejezetben kifejtve a rettegés, az emberektől való elszakadás, a fogság és a gyermekkori bántalmazás hatásait), továbbá a szerző által kitágított "komplex poszttraumás stressz zavar" diagnózi-sának bevezetése.

A traumatizálók pszichoterápiás kezelésének három fő fázisa (biztonság kialakítása, emlékezés és gyász, visszakapcsolódás az emberi közösségbe) leírása, valamint a traumatizál-ókkal folytatott csoportterápiás vonatkozások.

■ "TÚLÉLŐ" VAGY "ÁLDOZAT"?

A szerző a "túlélő" kifejezéssel jelöli mindazokat, akiket valamilyen trauma ért, még ha a legszükségesebb sérüléseket szenvedték is el, és alig-alig képesek a mindennapi élet kihívásaival szembenézni. E választás célja a mindenkor páciensek belső megerősödése: a túlélés motívumának hangsúlyozásával a páciens megtanulja, hogy ne passzív, tehetetlen áldozatként tekintsen magára, hanem erős, önálló emberként, aki a trauma minden borzalma ellenére életben tudott maradni.

■ KIKNEK AJÁNLJUK?

- *Pszichológusoknak*
- *Pszichiátereknek és pszichiátriai dolgozóknak/ápolóknak*
- *Egyéb segítő szakmákban dolgozó szakembereknek: rend-őröknek, nőgyógyászoknak, orvosoknak, védőnőknek, segély-vonalas dolgozóknak*
- *Szociológusoknak és szociális munkásoknak*
- *Családon belüli traumák (gyermekkorukban érzelmileg, tes-tileg vagy szexuálisan bántalmazott túlélőknek, illetve bántal-mazott nőknek), valamint egyéb társadalmi traumák (holo-kausztt, háború, politikai üldöztetés) túlélőinek, akár pszicho-terápiás kezelés mellé, akár önmagában önségítő könyvként.*

Kiemelten ajánljuk a könyvet pszichoterapeutáknak és szo-ciológusoknak, mivel ismereteink szerint hazánkban egyetlen felsőoktatási intézményben sem része a kötelező tananyag-nak ez a téma.

■ *Judith Herman: Trauma és gyógyulás - az erőszak hatásai a családon belüli bántalmazástól a politikai terrorig*

Háttér Kiadó-Kávé Kiadó-NANE Egyesület, 2003

További információ:

http://www.nane.hu/kiadvanyok/tuzhely/trauma_order.html